

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.17/14/2023.

A tanács tagjai: Dr. Fáry Zoltán közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Simon Szabolcs közbeszerzési biztos, Dr. Hodnik Ákos közbeszerzési biztos

A kérelmező: Eurotrade Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Dad, Fő u. 54.

A kérelmező képviselője: Dr. Szöllősi-Baráth Szabolcs ügyvéd, Szöllősi-Baráth Ügyvédi Iroda
Budapest, Összekötő utca 2.
KRID: 19164072

Az ajánlatkérő: BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zrt.
Budapest, Kalotaszeg utca 31.

Az ajánlatkérő képviselője: Pákozdy Dr. Bócz Ildikó felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

Részvételi szándékát jelző érdekelt: TRUCK TRAILER & PARTS Kft.
Székesfehérvár, Nyúl dűlő 4609 hrsz.

Képviselője: Dr. Kovács Péter Balázs felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó

A beszerzés tárgya, értéke: K2263/2 IVECO alkatrészek beszerzése és szállítása, 65.854.000.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) meghozta az alábbi

V É G Z É S - t.

A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást megszünteti.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy 411.588.-Ft, azaz négyszáztizenegyezer-ötszáznyolcvannyolc forint igazgatási szolgáltatási díjat térítsen vissza a kérelmező részére a végzés kézbesítését követő 8 napon belül.

A jogorvoslati eljárás során felmerült, ezt meghaladó költségeit a kérelmező viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye. A végzés elleni közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő, a végzés kézbesítésétől számított nyolc napon belül. A kereseti kérelmet a Fővárosi Törvényszékhez kell címezni, de a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2022. szeptember 5-én indította meg a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Második Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárását, az ajánlattételi felhívás az Európai Unió Hivatalos Lapjában a 2022/S 174-489802. iktatószámán jelent meg. A közbeszerzési eljárás az elektronikus közbeszerzési rendszerben (EKR) az EKR001257252022. azonosító számon folyik.

2. Ajánlatot nyújtott be a kérelmező és a részvételi szándékát a jelen jogorvoslati eljárásban jelző érdekelt (a továbbiakban: érdekelt) is. Az ajánlatkérő 2022. november 29-én megküldött, módosított eljárást lezáró döntésében az érdekeltet jelölte meg nyertesnek, a kérelmező ajánlatát érvénytelenné nyilvánította az alábbi indokok miatt:

„Érvénytelenítés jogcíme: Kbt. 73.§ (1) bekezdés e) pont: [...]

Érvénytelenség indoka: Ajánlattevő ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen, tekintettel arra, hogy - a benyújtott 1/a. számú mellékletben szereplő 359., 383., 384, 393, 395., 400, 405, 483, 484, 486, 503, 539, 563, 608, 610, 628, 642, 643, 668., 680, 692, 718, 740, 749, 838. és 1292. sorszámú alkatrészek cikkszámai a rendelkezésre álló adatbázis alapján nem beazonosíthatóak, - az 1133. sorszámú alkatrész vonatkozásában nem megfelelően került alátámasztásra, hogy a megajánlott alkatrész az Ajánlatkérő által előírt gyári szám kereszt-referencia száma, ezért annak egyenértékűsége nem megállapítható, - továbbá a 343., 344., 423., 424., 450., 510., 535., 560., 571., 574., 590., 813., 933., 978., 988., 1012., 1120., 1151., 1163., 1164., 1187., 1190., 1195., 1218., 1219., 1222., 1236., 1284., 1315. és a 1319. sorszámú alkatrészek nem a Műszaki leírás 4.1 pontja és az ajánlati dokumentáció III.18. pontjában leírtaknak megfelelően - első beszállítói alkatrészként - kerültek megajánlásra.”

3. A kérelmező 2022. november 30-án előterjesztett iratbetekintése alapján 2022. december 2-án megtekintette az érdekelt szakmai ajánlatát, valamint a 2022. október 13-i hiánypótlási felhívás alapján benyújtott dokumentációt. A kérelmező 2022. december 6-án előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, amelynek tartalma megegyezett a jogorvoslati kérelem első négy kérelmi elemével. Az ajánlatkérő 2022. december 9-én a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmére az alábbi választ adta: „Ajánlatkérő tárgyi eljárással kapcsolatban a 2022. december 06. napján érkezett előzetes vitarendezési kérelmet elutasítja, tekintettel arra, hogy a 2022. december 02. napján megtartott iratbetekintésen Ajánlatkérő által tévesen, üzleti titokká minősített adatok kerültek megmutatásra, amellyel Ajánlatkérő megsértette a Kbt. 45. § (1) bekezdését. Az üzleti titokká minősített adatok az eljárásban jogérvényesítés céljából nem használhatóak fel.” A kérelmező 2022. december 13-án előterjesztett iratbetekintési kérelme alapján 2022. december 14-én megtekintette az érdekelt ajánlata üzleti titokká minősítése indokolásával kapcsolatosan keletkezett dokumentumokat. A kérelmező ezt követően, 2022. december 19-én nyújtott be előzetes vitarendezési kérelmet, amelynek tartalma megegyezett a hatodik kérelmi elemben kifejtettekkel. Az ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelemre 2022. december 28-án adta meg válaszát, amelyben az alábbiak szerepeltek: „A Truck-Trailer & Parts Haszongépjármű és Alkatrész Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. részére 2022. december 21. napján felvilágosításkérés került kiküldésre Kérelmező előzetes vitarendezési kérelmében foglalt álláspontja alapján. A Truck-Trailer & Parts [...] Kft. a felvilágosítás kérésre adott válaszát a válaszára megadott határidőn belül benyújtotta. Tekintettel arra, hogy a Truck-Trailer & Parts [...] Kft. a korábban benyújtott

üzleti titokká minősítésének indoklását a felvilágosítás kérés megválaszolásában részletes szakmai indoklással alátámasztottan megerősítette, ezért Ajánlatkérő a Kbt. 44. §-a alapján az üzleti titokká minősítés indoklását elfogadja.”

4. A kérelmező 2022. december 30-án előterjesztett iratbetekintési kérelme alapján 2023. január 2-án megtekintette az érdekelt által a szakmai ajánlata üzleti titokká minősítése tárgyában a 2022. december 21-én részére küldött felvilágosításkérés alapján benyújtott indokolást. A kérelmező 2023. január 5-én előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, amely az üzleti titokká minősítés ajánlatkérő általi elfogadhatóságát vitatta. Az ajánlatkérő 2023. január 9-én küldött válaszában az előzetes vitarendezési kérelmet elutasította és közölte, hogy az érdekelt üzleti titokká minősítéssel kapcsolatos indoklását elfogadta.

A jogorvoslati kérelem

5. A kérelmező 2023. január 18-án benyújtott és a 2023. január 30-án előterjesztett hiánypótlással pontosított jogorvoslati kérelme hat kérelmi elemet tartalmazott.

6. Az első négy kérelmi elem tárgyát az érdekelt ajánlatának érvényessége vitatása képezte - beazonosíthatatlan, nem létező utángyártott alkatrész számok miatt (1. kérelmi elem), - a 636 sorszámú termék gyártójának téves megjelölése miatt (2. kérelmi elem), - azért, mert a 226 és az 1308 sorszámú termékek esetében nem az ajánlatkérő által kért termékek kerültek megajánlásra (3. kérelmi elem), - beazonosíthatatlan, nem létező utángyártott alkatrész-gyártó megjelölése miatt (4. kérelmi elem). Megsértett jogszabályhelyként a jogorvoslati kérelemben a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja és a Kbt. 69. § (1) – (2) bekezdései, a hiánypótlásban továbbá a Kbt. 2. § (2) bekezdése is megjelölésre került.

7. Az ötödik kérelmi elem tárgyát az képezte, hogy az ajánlatkérő 2022. december 7-i (valójában 2022. december 9-i) válaszában a kérelmező előzetes vitarendezési kérelmét érdemben nem válaszolta meg és ezzel sérült a Kbt. 80. § (3) bekezdése.

8. Hiánypótlásában az első-ötödik kérelmi elemekkel összefüggésben a kérelmező kérte a jogorvoslati eljárás kiterjesztését a Kbt. 158. § (1) bekezdése alapján tekintettel arra, hogy a feltárt jogsértés (a nyilvánvalóan érvénytelen ajánlat érvényessé nyilvánítása) sérti a verseny tisztaságát és az ajánlattevők esélyegyenlőségét, tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő hasonló helyzeteket eltérő módon kezelt.

9. A hatodik kérelmi elem tárgyát az érdekelt ajánlatának érvényessége vitatása képezte, az ajánlatkérő eljárása a jogorvoslati kérelem szerint a Kbt. 73. § (1) bekezdés fa) alpontja a Kbt. 44. § (1) bekezdése képezte, a hiánypótlásban továbbá a Kbt. 2. § (2) bekezdése is megjelölésre került.

10. A kérelmező igazolta először 329.000.-Ft, majd hiánypótlása során további 82.588.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését.

11. Ügyfélképessége körében az alábbiakat adta elő:

„Kérelmező az eljárásban ajánlatot nyújtott be, amelyet kérelmezett az Összegezés az ajánlatok elbírálásáról megnevezésű okiratának V.2.2) pontjában megállapított. Az eljárásban a Truck-Trailer & Parts [...] Kft. [...] vitatott ajánlatán kívül további egy elkésett ajánlatot nyújtottak be. Kérelmezett a Kbt. 2. § (2) bekezdése figyelmen kívül hagyásával, a Kbt. 73. §

(1) bekezdés f) pontjának fa) alpontja megsértésével nyilvánította érvényessé a Truck-Trailer & Parts [...] Kft. [...] ajánlattevő ajánlatát, és egyben őt az eljárás nyertesévé. Továbbá, Kérelmezett a Kbt. 2. § (2) bekezdése figyelmen kívül hagyásával, a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja megsértésével nyilvánította érvényessé a Truck-Trailer & Parts [...] Kft. [...] ajánlattevő ajánlatát, és egyben őt az eljárás nyertesévé. Továbbá Kérelmezett a Kbt. 80. § (3) bekezdésében foglaltak megsértésével járt el, amikor a 2022. december 7-i tájékoztatásában érdemben nem válaszolta meg a Kérelmező vitarendezési kérelmét. Ki kell emelni, hogy a jogvitával érintett közbeszerzési eljárásban meghozott jogsértő döntések alapján benyújtott kérelem nem általános elvárásokat fogalmaz meg a bírálattal kapcsolatban. Az eljárásban Kérelmezett az objektív módon érvénytelen ajánlatot tevő gazdasági szereplő nyertességét állapítaná meg, amely egyértelműen a Kbt. tételes rendelkezéseibe (kbt. 69. § (1) – (2) bekezdése) ütközik. Amennyiben ez történne, akkor a hasonló helyzetben lévő Kérelmező ajánlata más megítélés alá esne, amelyre tekintettel a Kbt. 2. § (2) bekezdésében foglalt egyenlő bánásmód biztosítása követelménye nem teljesül az eljárásban. Ezzel kapcsolatban az Európai Unió Bírósága leszögezte, hogy az „egyenlő bánásmód elve azt követeli meg, hogy hasonló helyzeteket ne kezeljenek eltérő módon és, hogy az eltérő helyzeteket ne kezeljék egyenlő módon, kivéve, ha az ilyen bánásmód objektíven igazolható” (C-21/03). A jelen ügyben objektíven nem igazolható a Truck-Trailer & Parts [...] Kft. ajánlatának érvényessé nyilvánítása. Ennek oka, hogy a Kérelmező ajánlatának érvénytelenségét Kérelmezett – nagyobb részben - ugyanazon okokból nyilvánította érvénytelenné. Az egyenlő bánásmód elve - az átláthatóság elve mellett - az uniós jog és a Kbt. legfontosabb alapelve, amelyre – generálklauzulaként jogvitát eldöntő határozatot lehet alapítani. A bírói gyakorlatban egyre növekvő számú ítéletet találunk, amely az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód alapelveire történő közvetlen hivatkozással old fel valamely jogvitát, mint például a Fővárosi Törvényszék K.700.127/2019/15., 3.Kf.650.036/2014/8. és a 3.Kf.649.947/2013/3. számú döntései. Szintén itt kell megemlítenünk a Kúria Kfv.II.37.265/2011/5., valamint Kfv.III.37.053/2005/7. számú ítéleteit. [Nagykommentár a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvényhez, szerk. Dezső Attila]. A fentiek értelmében Kérelmezőnek a jogorvoslathoz fűződő közvetlen jogi érdeke elsődlegesen a Kbt. 2. § (2) bekezdése szerinti egyenlő bánásmód elvének érvényesülése, amely értelmében Kérelmezettnek az azonos helyzeteket azonos módon kell kezelni, és annak megfelelő döntést hozni. Amint a kérelem és a benyújtott okiratok tanúsítják, az alapelvi sérelemre hivatkozás nem általános, ugyanis az egyenlő bánásmód elvének megsértése közvetlen bizonyítékok alapján megállapítható, amely közül egyik a Kérelmező ajánlatát érvénytelennek kimondó kérelmezetti döntés. Kérelmező jogos érdeke továbbá (mivel álláspontunk szerint a Truck-Trailer & Parts [...] Kft. ajánlata érvénytelen), hogy Kérelmezett a Kbt. szabályainak megfelelő módon járjon el, és új eljárás keretei között bírálja és értékelje az eljárást megindító felhívásnak, a közbeszerzési dokumentumoknak és a jogszabályoknak megfelelően benyújtott ajánlatokat. Az új eljárás megindítása – Kérelmező álláspontja szerint – nem tekinthető bizonytalanoknak, ugyanis ennek elmaradása esetén nem kizárólag a beszerzési igény (IVECO gyártmányú alapgépekhez gyári új és/vagy utángyártott és/vagy első beszállítói alkatrészek beszerzése és szállítása) kielégítetlenségét jelentené, hanem Kérelmezett alapfeladatainak ellátása is veszélybe kerülne. Ennek értelmében a Kérelmező esélye a szerződés megkötésére közvetlen.”

12. A jogsértés megtörténte és a jogsértésről való tudomásszerzése körében az alábbiakat adta elő:

„A jogsértő esemény Kérelmezett Kbt. 79. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatása (összegezés az ajánlatok elbírálásáról). A tudomásszerzés időpontja a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja megsértése tekintetében 2022. december 7-i Kérelmezett előzetes vitarendezéssel kapcsolatos álláspontja, amely vonatkozásában a Kbt. 148. § (3) bekezdés utolsó mondatát hívja fel

Kérelmező. Ennek oka, hogy a 2022. december 6-át követően – mindvégig határidőben - benyújtott iratbetekintési és vitarendezési kérelmek célja ugyanaz volt: a Truck-Trailer & Parts Haszongépjármű és Alkatrész Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. ajánlata érvényességének vitatása. Ennek alapján – álláspontunk szerint kettő - körülményt kell figyelembe venni a határidő megtartottsága vonatkozásában. Az egyik az objektív, 90 napos határidő, amelyet Kérelmező nem lépett túl. A másik, hogy a 2022. december 7-én küldött vitarendezést elutasító válasza a 2022. december 6-i (érvényességet vitató) kérelem érdemét nem érintette, ebben a tekintetben Kérelmezett álláspontja azóta sem ismert. Ennek értelmében a Kbt. 148. § (7) bekezdés da) pontja alapján az időpont: 2023. január 9. napja, amely szerint Kérelmezett a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját határidőben megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésének időpontja. A tudomásszerzés időpontja a Kbt. 73. § (1) bekezdés f) pont fa) alpontja megsértése tekintetében Kbt. 148. § (7) bekezdés da) pontja alapján az időpont: 2023. január 9. napja, amely szerint Kérelmezett a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját határidőben megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésének időpontja.”

13. Kérte a jogsértés megállapítását az ajánlatkérővel szemben, illetve a Kbt. által lehetővé tett jogsértések alkalmazását.

Az ajánlatkérő észrevétele

14. Az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárás során előterjesztette érdemi észrevételeit.

Az érdekelt észrevételei

15. Az érdekelt elsősorban az első-harmadik, valamint a hatodik kérelmi elemeket érintő ügyfélképességi kifogást terjesztett elő, ugyanis a kérelmező a nyertes ajánlat érvényességét úgy vitatja, hogy ő maga érvénytelen ajánlatot tett, saját ajánlatának érvénytelenségét egyáltalán nem vitatta. Amennyiben a kérelmező által állított jogsértés megállapítást nyer és a nyertes ajánlattevő ajánlata érvénytelennek minősül, úgy e körülmény nem változtatja meg a kérelmező ajánlatának érvénytelenségét, mindösszesen – érvényes ajánlat híján – a közbeszerzési eljárás eredménytelenségéhez vezetne, a kérelmező tehát nem kerülhet kedvezőbb helyzetbe a szerződés elnyerése tekintetében.

16. Az érdekelt szerint továbbá az első-negyedik kérelmi elemek elkésletten kerültek benyújtásra. Az itt kifejtettek megjelentek már a 2022. december 6-i előzetes vitarendezési kérelemben, amelyre az ajánlatkérő 2022. december 9-én adta meg válaszát. A fentiek alapján a kérelmezőnek jogorvoslati kérelmét legkésőbb 2022. december 19. napján be kellett volna nyújtania. Előadta továbbá, hogy a jogorvoslati kérelem jogszabályba is ütközik az első-negyedik kérelmi elemek tekintetében. A kérelmező a szakmai ajánlat azon elemeit támadja, melyeket a nyertes ajánlattevő üzleti titokká minősített. A nyertes ajánlatban csatolt „Nyilatkozat üzleti titokról” elnevezésű űrlapon a nyertes ajánlattevő egyértelműen jelezte, hogy az ajánlati árakat alátámasztó táblázat alábbiakban megjelölt részeit üzleti titoknak minősíti. A kérelmező legkésőbb 2022. december 9-én tisztába került azzal, hogy a jelen jogorvoslati kérelmi elemekben is támadott ajánlati elemek üzleti titoknak minősülnek, ekkor aggálytalanul fel tudta mérni, hogy a nyertes ajánlat ajánlati árait alátámasztó ártáblázatból megismert egyes információk üzleti titoknak minősülnek.

17. Az ötödik kérelmi elem esetében sem minősül határidőben előterjesztettnek a jogorvoslati kérelem, mert a kérelmező a jogsértésről 2022. december 9-én szerzett tudomást, melyhez képest a 2023. január 18-i jogorvoslati kérelem elkésett.

18. Végül a hatodik kérelmi elem azért késett el, mert a jogsértés alapjául szolgáló ténybeli körülményekről a kérelmező a 2022. december 14. napján megtartott iratbetekintés keretében szerzett tudomást. Tényként rögzíthető, hogy ezen iratbetekintés kérelmezésére azon időpontban került sor, amikor az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezés 2022. november 14-i megküldésétől számítva 29 naptári nap, míg a módosított összegezés 2022. november 29-i megküldésétől számítva 14 naptári nap telt el. Idézte a Kbt. 45. § (1) bekezdését, melyből az következik, hogy a kérelmező vonatkozásában nem alkalmazható tudomásra jutási időpontként a 2023. január 9. napja esetében tehát 2022. december 14. napját követő 10 nap állt rendelkezésére arra, hogy a nyertes ajánlat érvényességét vitató jogorvoslati kérelmet terjesszen elő.

19. Az érdekelt ezt követően az ötödik és hatodik kérelmi elemek tekintetében kifejtette érdemi álláspontját.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

20. A Döntőbizottság a Kbt. 197. § (14) bekezdése alapján a jogorvoslati eljárás megindításának időpontjában hatályos eljárásjogi jogszabályok alapján megállapította, hogy a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálásának eljárásjogi akadálya van.

21. A Döntőbizottság álláspontja szerint a jogorvoslati kérelem első-ötödik kérelmi elemei elkésetten kerültek előterjesztésre az alábbi okok miatt.

22. A Kbt. 148. § (3) bekezdése szerint a kérelem – a (4)-(5) bekezdés szerinti eltéréssel – a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tizenöt napon belül, a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetében pedig a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tíz napon belül nyújtható be. A jogsértés megtörténtétől számított kilencven napon túl kérelmet előterjeszteni nem lehet.

A Kbt. 148. § (7) bekezdés c) – d) pontjai szerint:

(7) A (3)-(4) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutása időpontjának kell tekinteni

c) a közbeszerzési eljárást lezáró döntésben szereplő, a megtekintett iratokat érintő jogsértéssel kapcsolatban a 45. § (1) bekezdésében foglalt határidőben jelzett, és annak eredményeként megtett iratbetekintés befejezésének napját;

d) ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és da) ha az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját határidőben megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésének időpontját;

db) ha az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját határidőben nem küldte meg, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésére vonatkozó határidő lejártának napját;

(7a) Ha egy adott jogsértés kapcsán a (7) bekezdés c) pontja szerinti iratbetekintést követően a (7) bekezdés d) pontja szerinti előzetes vitarendezés kezdeményezésére is sor került, a tudomásra jutás időpontjának meghatározására a (7) bekezdés d) pontja alkalmazandó.

A Kbt. 148. § (10) bekezdése szerint a (3)-(9) bekezdés szerinti határidők elmulasztása jogvesztéssel jár.

A Kbt. 45. § (1) bekezdése szerint az adott eljárásban részt vett ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések elbírálásáról készített összegezés megküldését követően legfeljebb öt napon belül kérheti, hogy más gazdasági szereplő ajánlatának vagy részvételi jelentkezésének - ideértve a hiánypótlást, felvilágosítást, valamint a 72. § szerinti indokolást is - üzleti titkot nem tartalmazó részébe betekinthesse. Az iratbetekintésre vonatkozó kérelemben a gazdasági szereplő köteles megjelölni, hogy milyen feltételezett jogsértés kapcsán, az ajánlat vagy részvételi jelentkezés mely részébe kíván betekinteni. Az iratbetekintést munkaidőben, a kérelem beérkezését követő két munkanapon belül kell biztosítani. A betekintést az ajánlatkérő a gazdasági szereplő által megjelölt feltételezett jogsértéshez kapcsolódó jogérvényesítéséhez szükséges mértékben köteles biztosítani. Más gazdasági szereplő ajánlatának vagy részvételi jelentkezésének teljes körű átvizsgálása a betekintés körében nem lehetséges.

23. Az első négy kérelmi elemekben a kérelmező az érdekelt ajánlata érvényességének jogsértő ajánlatkérői megállapítását sérelmezte, az ötödik kérelmi elem tárgyát pedig az képezte, hogy az ajánlatkérő jogszabályba ütköző módon válaszolta meg előzetes vitarendezési kérelmét. A kérelmező nyilatkozata szerint a jogsértésről 2022. december 7-én szerzett tudomást és a jogorvoslati határidő megtartottsága körében a Kbt. 148. § (3) bekezdés utolsó mondatára hivatkozott, majd a 2023. január 9-i időpontot jelölte meg a Kbt. 148. § (7) bekezdés da) pontjára utalva.

24. A Kbt. 148. § (3) bekezdése szerint a jogorvoslati kérelem a kérelmezőnek a jogsértésről való tudomásra jutásától számított tizenöt napon belül, amennyiben a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntést vitatják, tíz napon belül nyújtható be (szubjektív jogorvoslati határidő).

25. Jelen esetben az első négy kérelmi elem az érdekelt ajánlatának érvényességét vitatja, arról, hogy az ajánlatkérő az érdekelt ajánlatát érvényessé nyilvánította, a kérelmező ténylegesen a 2022. november 29-én megküldött eljárást lezáró döntésből (összegezésből) szerzett tudomást. Figyelemmel arra, hogy a szóban forgó négy kérelmi elem az eljárást lezáró döntéssel szemben került előterjesztésre, a jogorvoslati kérelem benyújtásának határideje a Kbt. 148. § (3) bekezdés fent idézett rendelkezése alapján a jogsértésről való tudomásszerzéstől számított tíz nap. Az ötödik kérelmi elem ugyanakkor nem az eljárást lezáró döntéssel, hanem az ajánlatkérő előzetes vitarendezési kérelemre adott válasza hiányosságával kapcsolatos kifogást tartalmaz, ezért esetében a tényleges tudomásszerzés az a nap, amikor az előzetes vitarendezési kérelemre vonatkozó – kérelmező szerint hiányos – ajánlatkérői válasz megérkezett. Az irányadó tényállás alapján ennek időpontja 2022. december 9-e, és ebben az esetben, mivel nem eljárást lezáró döntést kifogásol a kérelmező, a jogorvoslati határidő a Kbt. 148. § (3) bekezdése alapján tizenöt nap.

26. A Kbt. 148. § (7) bekezdés c) – d) pontjai törvényi vélelmeket állítanak fel a fenti szubjektív jogorvoslati határidő megtartottsága szempontjából, melyek lehetővé teszik a tíz, illetve tizenöt napos határidő kezdetének a jogsértésről való tényleges tudomásszerzés időpontja helyett egyéb, törvényben rögzített események bekövetkezéséhez kapcsolását. Az egyik ilyen eset az, amikor az ajánlattevő a közbeszerzési eljárást lezáró döntésben szereplő (vélt) jogsértéssel kapcsolatban a Kbt. 45. § (1) bekezdésében foglalt határidőben betekint az iratokba – ilyenkor az iratbetekintés időpontja irányadó. Egy másik eset, ha előzetes vitarendezési kérelmet nyújtottak be, melynek alapján az ajánlatkérő álláspontját megküldte,

de egyéb intézkedést nem tett – ezen esetben az ajánlatkérői válasz megérkezésének időpontja szolgál a tudomásszerzés alapjául. A Kbt. 148. § (7a) bekezdése továbbá úgy rendelkezik, hogy ha egy adott jogsértés kapcsán a (7) bekezdés c) pontja szerinti iratbetekintést követően a (7) bekezdés d) pontja szerinti előzetes vitarendezés kezdeményezésére is sor került, a tudomásra jutás időpontjának meghatározására a (7) bekezdés d) pontja alkalmazandó.

27. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kérelmező az eljárást lezáró döntés megküldését követően, a Kbt. 45. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül, 2022. december 2-án megtekintette az érdekelt közbeszerzési eljárás során benyújtott iratait, majd 2022. december 6-án – határidőn belül – az első négy kérelmi elem tárgyával egyező tartalommal előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő. A kérelmező 2022. december 9-én kapta meg az ajánlatkérő álláspontját tartalmazó választ, amelyben az előzetes vitarendezési kérelem elutasításra került, az ajánlatkérő továbbá egyéb intézkedést annak alapján nem tett. Bár a kérelmező 2022. december 14-én ismételten betekintett az érdekelt ajánlatába, majd előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, az ajánlat első négy kérelmi elemében kifejtett (vélt) érvénytelenségét megalapozó további körülmények ekkor már nem juthattak tudomására, tekintettel arra, hogy utóbbi iratbetekintés tárgyát kizárólag az érdekelt ajánlata üzleti titokká minősítésével összefüggésben keletkezett iratok képezték.

28. A Döntőbizottság megállapította, hogy az első négy kérelmi elem esetében a jogsértésről való tudomásszerzés időpontjának a Kbt. 148. § (7a) bekezdése alapján az előzetes vitarendezési kérelemre adott válasz megérkezésének a napja, vagyis 2022. december 9-e minősül, amelyhez képest 2023. január 18-án a jogorvoslati kérelem elkésztetten került előterjesztésre. A kérelmező hivatkozott arra, hogy a jogorvoslati kérelem előterjesztéséig folyamatosan megtartotta az iratbetekintési- és előzetes vitarendezési kérelem benyújtására nyitva álló határidőket, mellyel kapcsolatosan a Döntőbizottság megjegyzi, hogy a Kbt. 148. § (7a) bekezdése szerinti törvényi vélelem alkalmazhatósága szempontjából kizárólag a Kbt. 45. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül előterjesztett iratbetekintési kérelem vehető figyelembe. Kijelenthető, hogy jelen esetben ilyenek csak az eljárást lezáró döntés megküldését követő öt napon belül kérelmezett, 2022. december 2-i iratbetekintés minősül, a továbbiak már nem, mert jóval ezen határidőn túl került rájuk sor.

29. Az ötödik kérelmi elem esetében a Döntőbizottság álláspontja szerint nem vehető figyelembe a jogorvoslati határidő megtartottsága szempontjából sem a 2022. december 14-i iratbetekintés, sem az ezt követően előterjesztett előzetes vitarendezési kérelemre adott ajánlatkérői válasz. A kérelmező az ajánlatkérői válasz megérkezésekor, 2022. december 9-én felismerhette a vélt jogsértést, ehhez képest további információ birtokába sem az iratbetekintéskor, sem az előzetes vitarendezési kérelemre adott ajánlatkérői válasz alapján nem jutott a témát illetően, vagyis az előzetes vitarendezési kérelemre adott ajánlatkérői válasz jogellenességével kapcsolatosan.

30. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ötödik kérelmi elem esetében a jogsértésről való tudomásszerzés időpontjának a Kbt. 148. § (3) bekezdése alapján – egyéb, Kbt. szerinti törvényi vélelem alkalmazhatóságának hiányában – 2022. december 9-e minősül, amelyhez képest 2023. január 18-án a jogorvoslati kérelem elkésztetten került előterjesztésre.

31. Az érdekelt hatodik kérelmi elem elkésztésével kapcsolatos álláspontját a Döntőbizottság nem osztotta az alábbi okok miatt. A Döntőbizottság álláspontja szerint is a kérelmező a 2022. december 14-i iratbetekintéskor ismerhette meg az érdekelt ajánlata üzleti titokká minősítése tárgyában készített indokolását. Ezzel összefüggésben azonban 2022.

december 19-én – határidőben – előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, amelyre az ajánlatkérő 2022. december 28-án adta meg válaszát. A válaszban szerepelt azon egyértelmű tájékoztatás, hogy az érdekelttől felvilágosítást kért az ajánlatkérő az ajánlata üzleti titokká minősítése tárgyában, amelyet a kérelmező a 2023. január 2-i iratbetekintéskor ismerhetett meg. Bár ezen iratbetekintésre a kérelmező sem a Kbt. 148. § (7) bekezdés c) pontja, sem a Kbt. 148. § (7a) bekezdése alkalmazása érdekében nem hivatkozhat, a felvilágosítás megismerését követően, 2023. január 5-én – határidőben – előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, amelyet az ajánlatkérő 2023. január 9-én utasított el. A Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmező esetében a hatodik kérelmi elem tárgyát képező vélt jogsértésről való tudomásszerzéssel összefüggésben van helye a Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pontja alkalmazásának és a jogsértésről való tudomásszerzés időpontjaként a 2023. január 9. napját kell elfogadni. Az ehhez képest 2023. január 18-án előterjesztett jogorvoslati kérelem határidőn belül benyújtottnak minősül.

32. A Döntőbizottság rögzíti, hogy egyetértett a kérelmezővel abban, hogy a jogorvoslati kérelem a Kbt. 148. § (3) bekezdés utolsó mondata szerinti objektív határidőn belül került előterjesztésre, a vélt jogsértésektől ugyanis nem telt el kilencven nap, ugyanakkor mindez nem változtat azon, hogy a tudomásszerzéshez kapcsolódó szubjektív jogorvoslati határidők elmulasztása miatt az első-ötödik kérelmi elem tekintetében a jogorvoslati kérelem elkéssett.

33. Mindezeket követően a Döntőbizottság kizárólag a határidőben előterjesztettnek minősülő hatodik kérelmi elemet érintően azt vizsgálta, hogy esetében fennáll-e a kérelmező ügyfélképessége.

34. A 89/665/EGK és a 92/13/EGK tanácsi irányelvnek a közbeszerzési szerződések odaítélésére vonatkozó jogorvoslati eljárások hatékonyságának javítása tekintetében történő módosításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2007/66/EK irányelv 1. cikkének 3. pontja rendelkezik arról, hogy a jogorvoslati eljárás igénybevételét legalább azon személyek számára lehetővé kell tenni, akiknek érdekében áll vagy állt egy adott szerződés elnyerése, és akiknek az állítólagos jogsértés érdeksérelmet okozott vagy ennek kockázata fennáll.

A Kbt. 148. §-a az alábbi releváns előírásokat tartalmazza:

(1) A Közbeszerzési Döntőbizottság eljárása kérelemre vagy hivatalból indul. Az eljárás megindítására irányuló kérelem és a hivatalbóli eljárást kezdeményező irat kizárólag írásban - a 145. § (1a) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint -, a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt terjeszthető elő.

(2) Kérelmet nyújthat be az ajánlatkérő, az ajánlattevő, közös ajánlattétel esetén bármelyik ajánlattevő, a részvételre jelentkező, közös részvételi jelentkezés esetén bármelyik részvételre jelentkező vagy az egyéb érdekelt, akinek jogát vagy jogos érdekét az e törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyezteti. Az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívás, a közbeszerzési dokumentumok, illetve ezek módosításának, valamint a 113. § (1) bekezdése szerinti tájékoztatás jogsértő volta miatt kérelmet nyújthat be a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdek-képviselői szervezet is. (E bekezdésben foglaltak a továbbiakban együtt: kérelmező.)

A Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 10. § (1) bekezdése szerint ügyfél az a természetes vagy jogi személy, egyéb szervezet, akinek (amelynek) jogát vagy jogos érdekét az ügy közvetlenül érinti, akire (amelyre) nézve a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz, vagy akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak.

35. A Döntőbizottság döntéseiben annak függvényében ítéli meg a kérelmezőként fellépő személy ügyfélképességét, hogy a kérelmező esetében az állandósult joggyakorlat és az Ákr. fentebb idézett, közvetlen érintettséget követelő megfogalmazása szerint a közvetlen jogsérelem megállapítható-e, vagyis a kérelmező által jogsértőnek vélt tevékenység vagy mulasztás és a megsértett jog vagy veszélyeztetett jogos érdek közötti közvetlen kapcsolat, ok-okozati összefüggés fennáll-e. Jog- vagy jogos érdeksérelme egy közbeszerzési eljárás során annak a gazdasági szereplőnek keletkezhet, amelynek valós célja, szándéka a közbeszerzési szerződés elnyerése, amely cselekvéseit, a konkrét közbeszerzési eljárás során e célra tekintettel és e célnak alárendelten végzi, magatartásából látható, hogy a jogszabályi keretek között mindent megtesz e cél elérése érdekében. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy kizárólag e magatartás élvezhet törvényi védelmet az irányelvek és a Kbt. által biztosított jogorvoslati jog gyakorlása körében a jóhiszemű és tisztességes eljárás általános jogelvével összhangban is. A jogorvoslati jog érvényesítése nem járhat azzal a következménnyel, hogy azt a kérelmező visszaélés-szerűen alkalmazza.

36. Rögzítendő, hogy a közbeszerzési eljárás jelen állása szerint a kérelmezői ajánlat érvénytelennek minősül. A kérelmező a saját ajánlata érvénytelenségét kérelmében nem vitatja, annak érdekében – a jogvesztő határidőn belül – előzetes vitarendezési-, sem jogorvoslati kérelmet nem terjesztett elő. A közbeszerzési eljárásban a nyertes ajánlattevőn kívül egyéb érvényes ajánlattevő nem volt: a jelen közbeszerzési eljárásban nem állhat elő olyan helyzet, amelyben a kérelmező az eljárás nyertesévé válik. A Döntőbizottság számára irányadó a Kúria Kf.III.37.835/2019/4. számú ítélete, amely kimondta, hogy „az ajánlattevő a Közbeszerzési Döntőbizottsághoz jogorvoslati kérelmet akkor nyújthat be, ha bizonyítja, hogy közvetlenül kimutatható jog- vagy érdeksérelme van a támadott közbeszerzési eljárással kapcsolatban. A jog- vagy érdeksérelem akkor közvetlen, ha a jogsértés megállapítása esetén az ajánlattevőnek az adott közbeszerzési eljárásban reális esélye lenne a szerződés elnyerésére.”

37. A Döntőbizottság álláspontja szerint a kérelmező a jogorvoslati kérelem hatodik kérelmi eleme célja megvalósulásával – vagyis a nyertes ajánlattevő ajánlatának érvénytelensége kimondásakor - nem kerülhet kedvezőbb helyzetbe, a közbeszerzési szerződést ajánlata érvénytelensége miatt ő már nem kötheti meg az ajánlatkérővel, reális esély tehát már nincs a szerződés elnyerésére.

38. A kérelmező ügyfélképességét arra is alapította, hogy az ajánlatkérő eltérő magatartást tanúsított vele kapcsolatosan, mint a nyertes ajánlattevő esetében. A Döntőbizottság az utóbbi, kérelmezői ügyfélképesség körében tett előadással összefüggésben rögzíti, hogy a két ajánlattevő esetében az ajánlat bírálatakor más-más körülményeket kellett vizsgálnia az ajánlatkérőnek, így a kérelmező a nyertes ajánlattal összefüggésben olyan feltételek vizsgálatának elmaradását kéri az ajánlatkérőn számon, amelyre a kérelmező ajánlata esetében egyáltalán nem is kerülhetett sor. Nem arról van tehát szó, hogy két azonos helyzetben lévő ajánlattevő esetében az ajánlatkérő az egyiküknél – a nyertesnél – ugyanazt a körülményt előnyösebben, míg a másiknál – a kérelmezőnél – hátrányosan értékelte.

39. A kérelmező ajánlatának érvénytelenné nyilvánítására a 2022. november 29-én megküldött összegezésben arra tekintettel került sor, mert az általa megajánlott egyes „alkatrészek cikkszámai a rendelkezésre álló adatbázis alapján nem beazonosíthatók”, illetve „nem a Műszaki leírás 4.1. pontja és az ajánlati dokumentáció III.18. pontjában leírtaknak megfelelően” kerültek feltüntetésre az ajánlatban. A kérelmező ugyanakkor jogorvoslati kérelme hatodik kérelmi elemében nem azt kifogásolja, hogy az ajánlatkérő az érdekelttől

nem várta el jogellenesen az ajánlat olyan jellegű összeállítását, mint amit a kérelmezőtől elvárt, hanem azt, hogy az érdekelt ajánlatát érvénytelenné kellett volna nyilvánítani az üzleti titokká minősítés tárgyában benyújtott indokolás el nem fogadhatósága miatt. A Döntőbizottság álláspontja szerint – amely összhangban van a Kúria irányadónak tekinthető Kfv.IV.38.105/2018/8. számú ítéletében, valamint a Fővárosi Törvényszék 27.K.704.068/2022/13. számú ítéletében foglaltakkal is – az ügyfélképességet az ajánlatok egyenlő bánásmódon alapuló bírálatára vonatkozó ajánlattevői igény akkor alapozza meg, ha a jogorvoslati kérelem tárgyát az képezi, hogy a nyertes ajánlattevő ugyanolyan jogi-szakmai ellenőrzésen esett-e át, mint a kérelmező saját ajánlata. Jelen esetben pedig erről nem lehet beszélni, tekintettel arra, hogy a kérelmező és az érdekelt esetében egyértelműen eltérő jogi-szakmai ellenőrzés történt, ugyanis a kérelmező ajánlata nem az üzleti titokká minősítés tárgyában benyújtott indokolás el nem fogadása, hanem a közbeszerzési dokumentumok előírásainak való meg nem felelés miatt lett érvénytelen.

40. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság – az irányadó bírósági gyakorlatra is tekintettel – megállapította, hogy a kérelmező jogorvoslati kérelme kedvező irányú elbírálása esetén sem kerülhet kedvezőbb helyzetbe, ugyanis a közbeszerzési eljárás nyertese nem lehet, és azon állítása, hogy az ajánlatkérő az ő ajánlatát ugyanazon feltételek esetén esetlegesen eltérően értékelté, mint az érdekeltét, az eljárás során nem került alátámasztásra. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság álláspontja szerint a kérelmező ügyfélképessége hiánya a jogorvoslati kérelem hatodik kérelmi eleme érdemi elbírálásának eljárásjogi akadályát képezi.

41. A Döntőbizottság a kérelmezőnek a jogorvoslati eljárás hivatalból történő kiterjesztésére vonatkozó indítványával összefüggésben megjegyzi, hogy arra nem látott lehetőséget egyrészt azért, mert eljárásjogi akadályok hiányában nem került sor a jogorvoslati kérelemben szereplő vélt jogsértések érdemi vizsgálatára, másrészt, mert a hivatalbóli kiterjesztés Kbt. 158. (1) bekezdése szerinti jogintézmény nem az eljárásjogi feltételeknek egyébként meg nem felelő jogorvoslati kérelem feltételei hiányának pótlására szolgál.

42. A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására az Ákr. rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével.

Az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontja szerint a hatóság a kérelmet visszautasítja, ha az eljárás megindításának jogszabályban meghatározott feltétele hiányzik, és e törvény ahhoz más jogkövetkezményt nem fűz.

Az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja szerint a hatóság az eljárást megszünteti, ha a kérelem visszautasításának lett volna helye, annak oka azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására.

43. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontjának az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontjára visszautaló rendelkezésére tekintettel a jogorvoslati eljárást az első-ötödik kérelmi elemek esetében a jogorvoslati kérelem elkésztettsége, a hatodik kérelmi elem tekintetében a kérelmező ügyfélképességének hiánya miatt a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva megszüntette.

44. A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárás megszűnésére tekintettel alkalmazta a Kbt. 151. § (8) bekezdését és annak alapján rendelkezett arról, hogy a Közbeszerzési Hatóság Titkársága a kérelmező részére az általa megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat utalja vissza. A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárás egyéb költségeiről az Ákr. 81. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

45. A végzés elleni önálló jogorvoslat lehetőségét a Kbt. 169. § (1) bekezdésére tekintettel az Ákr. 112. § (2) bekezdés c) pontja biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen végzés közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a Kp. 13. § (3) bekezdésének a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdésének b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2023. február 21.

Dr. Fáy Zoltán sk
a tanács elnöke

Simon Szabolcs sk
közbeszerzési biztos

Dr. Hodnik Ákos sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelélül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják:

Ajánlatkérő képviselője, kizárólag elektronikus úton

Kérelmező képviselője, kizárólag elektronikus úton

TRUCK TRAILER & PARTS Kft. képviselője, kizárólag elektronikus úton

Miniszterelnökség, kizárólag elektronikus úton

Közbeszerzési Hatóság Titkársága, kizárólag elektronikus úton